

Évközi 2. vasárnap

Iz 62,1-5

„Meglátják majd a népek igazságodat”

„Sion miatt nem hallgathatok, és Jeruzsálem miatt nem nyugszom, míg föl nem ragyog igazsága, mint a hajnal, és szabadulása, mint a fáklya, nem tiündököl. Meglátják majd a népek igazságodat, és a királyok dicsőségedet. Új néven hívnak majd, amellyel az Úr ajka nevez el. A dicsőség koronája leszel az Úr kezében, királyi fejdísz Istened kezében. Nem hívnak többé elhagyottnak, sem országodat magányosnak, hanem így neveznek: »én gyönyörűségem«, és országodat: »menyasszony«, mert az Úr örömét találja benned, s országod újra férjhez megy. Mert amint a vőlegény feleségül veszi a leányt, úgy fog frigyre lépni veled fölépítőd; és amint a vőlegény örül a menyasszonynak, úgy leli örömét benned Istened.”

Izajás könyvének harmadik részében – az ún. Tritó-Izajásban (Iz 56–66) – a fogság után a vallási restauráció bemutatása jelentős szerepet kap. A jelen szakasz éneke Jeruzsálem vallási dicsőségéről beszél (62,1–63,6) felhasználva a hajnal természeti képét, amikor a korábbi sötétség helyett egyszerre kivilágosodik a város. A vallásilag sötétségbe és pusztulásba zuhant város a fogságból visszatérő zsidók nyomán újra vallási főváros lett, korábbi dicsőségét visszanyerte Isten előtt. A dicsőség képei mellett a próféta felhasználja még a jegyes képét is, amikor a várost „menyasszony”-nak nevezi (4b) és az országot is Jahve jegyesének tekinti (vö. Oz 2; Iz 54). A kép mögött egy héber nyelvi jelenség áll, amely szerint a szövetséget és a házasságot azonos szóval jelölték. Így lehetett a házasság, az eljegyzés, a királyi nász egyben Jahve szövetségének is a jelképe. De egyben ez azt is akarja jelezni, hogy ebben a kapcsolatban nemcsak a választott nép, hanem Isten is örömét leli.

A keresztény iratok a Sion-teológia középpontjában álló várost kezdetről fogva az egyházra vonatkoztatták (lásd 87. Zsolt). Azt hirdetik, Isten minden ígését beteljesítette a város felett. Jézus ünnepélyes jeruzsálemi bevonulása alkalmával is ezt a szöveget idézi Mt 21,5: „mondjátok meg Sion leányának...”. Ettől kezdve Jeruzsálem megdicsőülését Jézus ünnepélyes bevonulásával, a Messiás érkezésével kapcsolták össze. Ezzel Jeruzsálemhez kötődik az egyház világméretű missziója, amely a város számára a megjövendölt világméretű dicsőség kezdete. Jeruzsá-

lem vallási turizmusának mozgatója mind a mai napig az az esemény, hogy a keresztények látni akarják azt a várost és azokat a helyeket, ahol Jézus megfordult. Jeruzsálem tehát nemcsak a zsidók, hanem a keresztények számára is szent város lett. Sőt a történelem fura fintora, hogy még a muszlimok számára is. Mégis éppen ez a világhír akadályozza meg, hogy Jeruzsálemben kialakuljon a tartós vallási béke.

Jeruzsálem neve a prófétai, messiási szövegekben egészen mást jelent, mint a földrajzi, gazdasági, és kereskedelmi értelemben létező város. Jeruzsálem egy teológiai fogalom lesz. A zsidó apokaliptikában a Makkabeusok korától kezdve egyre fantasztikusabb leírásokkal találkozhatunk. Ettől kezdve a vallási képzetek sorában létezett egy mennyei Jeruzsálem, amelynek a Dávid városa csak tökéletlen árnyképe. Jeruzsálem dicsőségére Jézus halálával sötét árnyék vetül, Jézus maga jövendöli meg a város pusztulását (Mk 13,14–20). János evangéliuma azonban még ennél is bonyolultabb leírásokat közöl a városról. Nála Jeruzsálem dicsősége Jézus elfogadásától függ, bűnhődésének kezdete pedig Jézus elutasítása (Jn 12,27). Pál már a mennyei Jeruzsálemről beszél a Galatáknak (4,24–31). A zsidó háború miatt depresszióba süllyedt papoknak íródott Zsidó-levél Jeruzsálemet az élő Isten városának nevezi (12,21 sköv). Temploma a mennyei templomnak csak előképe. Ennek a mennyei Jeruzsálemnek és a templomnak a részletezése a keresztény apokaliptikában Jánosnál található meg egészen fantasztikus formát öltve. Ekkor a menyasszonyként ábrázolt Jeruzsálem a „Bárány”, vagyis Krisztus jegyese lesz (Jel 21,1–22,15). Isten mennyei országának a leírására szolgál.

De a színes és fantasztikus apokaliptikus képeket olvasva sem szabad elfelednünk, hogy a tiszta vallási közösség teremt csak olyan helyzetet és olyan helyet, amelyben a megtisztult és üdvözült lelkek megtalálják a harmóniát Istennel. Ezért Alexandriai Cirill a mennyei egyházzal azonosítja Jeruzsálemet.